

Specifics of Applying Research Methods in Accounting

Yulia Peretiatko¹

Abstract. Nowadays, accounting has evolved into a complex information and analytical system that combines quantitative and qualitative characteristics of the enterprise's activities. In this regard, methodological support for accounting research is particularly important, as the choice and combination of methods determine the depth, reliability, and applied value of the research results. The article aims to generalize and systematize the features of applying research methods in accounting, based on an empirical analysis of dissertation abstracts. The research methodology is based on the content analysis of dissertation abstracts in accounting and taxation. Along with this, the author uses methods of theoretical generalization, analysis and synthesis, induction and deduction, and classification and systematization. The information base of the study comprises 36 dissertation abstracts (20 doctoral and 16 candidate), published in 2020-2025 on the website of the National Repository of Academic Texts. The results of the study show that scientists primarily use general scientific and empirical methods, including synthesis, modeling, generalization, analysis, deduction, induction, comparison, and the historical method. At the same time, the use of special (accounting) methods is extremely limited, as the evaluation method was recorded in only one case. The study confirms the growing role of interdisciplinary approaches, particularly statistical, economic-mathematical, and sociological methods, which expand the analytical capabilities of accounting research. However, insufficient attention by researchers to specialized (accounting) methods may reduce the scientific value and practical significance of their research results. Researchers should be more responsible in choosing their research methodology, paying due attention to the application of specialized (accounting) methods that form the basis of accounting methodology. This study indicates the need for researchers to use specialized accounting methods more widely and for improved methodological support for research, which will contribute to the further development of accounting as a social science.

Keywords: method, methodology, accounting, research methods, tools, empirical analysis.

Received: 4 April 2026 | **Revised:** 5 May 2026 | **Accepted:** 11 May 2026 | **Published:** 30 May 2026

Suggested Citation

Peretiatko, Y. (2026). Specifics of Applying Research Methods in Accounting. *Oblik i finansi*, 2(112), 82-89. [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2\(112\)-82-89](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2(112)-82-89)

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (<http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.

© The Author(s) 2026

¹ Yulia Peretiatko, Chernihiv Polytechnic National University, Ukraine.

ORCID 0000-0003-1559-3710

E-mail: yuliaperetiatko@gmail.com

Особливості використання методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку

Юлія Перетятко¹

¹ Національний університет «Чернігівська політехніка», Україна

Анотація. В наш час бухгалтерський облік набув ознак складної інформаційно-аналітичної системи, яка поєднує кількісні та якісні характеристики діяльності підприємства. У зв'язку з цим, особливе значення має методологічне забезпечення наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку, оскільки саме вибір і поєднання методів визначають глибину, достовірність та прикладну цінність отриманих результатів. Метою статті є узагальнення та систематизація особливостей використання методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку на основі емпіричного аналізу авторефератів дисертацій з обліку та оподаткування. Методологія дослідження представлена контент-аналізом авторефератів дисертацій з обліку та оподаткування. Поряд з цим автор застосовує методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, індукції та дедукції, а також методи класифікації і систематизації. Інформаційною базою дослідження є 36 авторефератів дисертацій (20 докторських та 16 кандидатських), опублікованих у 2020-2025 р. на сайті Національного репозитарію академічних текстів. Результати дослідження свідчать, що науковці переважно використовують загальнонаукові та емпіричні методи, зокрема синтез, моделювання, узагальнення, аналіз, дедукцію, індукцію, порівняння та історичний метод. Водночас застосування спеціальних (облікових) методів є вкрай обмеженим, оскільки лише в одному випадку зафіксовано використання методу оцінки. Дослідження підтверджує зростання ролі міждисциплінарних підходів, зокрема статистичних, економіко-математичних та соціологічних методів, що розширюють аналітичні можливості бухгалтерських досліджень. Разом з тим, недостатня увага дослідників до спеціальних (облікових) методів може знижувати наукову цінність і практичну значущість результатів їхніх досліджень. Дослідники та здобувачі наукових ступенів повинні більш відповідально ставитися до вибору методів свого дослідження, віддаючи належну увагу застосуванню спеціальних (облікових) методів, які становлять основу методології бухгалтерського обліку. Це дослідження підтверджує необхідність ширшого використання дослідниками спеціальних методів бухгалтерського обліку та вдосконалення методологічного забезпечення наукових досліджень, що сприятиме подальшому розвитку бухгалтерського обліку як соціальної науки.

Ключові слова: метод, методологія, бухгалтерський облік, методи дослідження, інструменти, емпіричний аналіз.

Постановка проблеми. Бухгалтерський облік в сучасних умовах господарювання виходить за межі традиційної системи реєстрації, вимірювання, накопичення та узагальнення інформації про діяльність підприємства.

Завдяки систематичним змінам, що спричинені цифровізацією, інтеграцією міждисциплінарних підходів і посиленням вимог до якості інформаційного забезпечення, бухгалтерський облік набуває ознак складної інформаційно-аналітичної системи, яка поєднує кількісні та якісні характеристики діяльності підприємства.

У цьому контексті особливого значення набуває методологічне забезпечення наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку, оскільки саме вибір і поєднання методів визначають глибину, достовірність та прикладну цінність отриманих результатів.

Відтак актуальним є дослідження особливостей використання методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку, зокрема на основі емпіричного аналізу наукових праць, що дозволяє виявити реальні тенденції, проблемні аспекти та напрями вдосконалення методологічного інструментарію. Це сприятиме підвищенню якості наукових досліджень та розвитку бухгалтерського обліку як науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретико-методичні аспекти використання методів наукового дослідження у бухгалтерському обліку розглядаються у працях вітчизняних і зарубіжних учених.

Зокрема А.М. Лисенко, С.С. Акімов та Ю.В. Чадай [1] досліджують наукові підходи до трактування сутності «методологія», «методика» та «метод». Дослідники зазначають, що у методології податкового планування, аналізу та аудиту необхідно виділяти: загальну складову, в основу якої покладено діалектичну теорію; спеціальну складову (принципи) та приватну складову (методи та методики) [1, с. 133].

Змістовною з точки зору історичного екскурсу є публікація Є.Б. Кіша [2], в якій досліджено підходи до визначення терміну «методологія бухгалтерського обліку» представлені у працях вітчизняних науковців (Т.А. Бутинець, Ю.А. Кузьминського, Л.В. Чижевської, М.С. Пушкаря, Л.М. Кіндрацької, Н.М. Малюги, Т.А. Гоголь, Є.В. Мниха, О.А. Лаговської, О.В. Павелько, Н.А. Канцедал, С.Ф. Легенчука та ін.), що дозволило узагальнити існуючі трактування і концепції.

Є.Б. Кіш зазначає, що «методологія бухгалтерського обліку – це комплексне, динамічне поняття, основним компонентами якого є: предмет бухгалтерського обліку, об'єкти бухгалтерського

обліку, функції бухгалтерського обліку, метод бухгалтерського обліку та його елементи» [2, с. 63]. Бухгалтерському обліку як науці притаманні такі методи: документування, оцінка, калькулювання, рахунки і подвійний запис.

У монографії, яка присвячена розвитку методології бухгалтерського обліку, М.В. Корягін та П.О. Куцик [3] обґрунтовують, що головною складовою методології бухгалтерського обліку є методи. Дослідники зазначають, що необхідно окремо виділяти: загальнонаукові, запозичені з інших наук та спеціальні (методи сформовані у середовищі бухгалтерського обліку) методи [3, с. 47].

О.А. Лаговська [4] зосереджує увагу на методах бухгалтерського обліку з акцентом на системі управління (управлінський облік). Дослідниця вважає, що метод науки необхідно розглядати в широкому (спосіб пізнання) та вузькому (принцип або норма, спосіб вирішення завдання) розумінні, а також в двовимірному ракурсі: теоретичному та практичному. Для здійснення наукових досліджень у сфері управлінського обліку О.А. Лаговська виділяє філософські методи, загальнонаукові та приватно-наукові методи.

Г.С. Павлова, М.В. Кравченко та О.П. Атамас [5] виділяють наступні групи методів наукових досліджень, які можна використовувати у сфері бухгалтерського обліку: теоретичні; емпіричні та математичні; статистичні [5, с. 7].

Дані бухгалтерського обліку є переважно цифровими, оскільки відображають господарські операції у грошовому вимірнику, однак вони доповнюються якісною інформацією, що забезпечує їх інтерпретацію та аналітичну цінність. Наприклад, інформація про контрагентів, елементи облікової політики, розкриття інформації у примітках до річної фінансової звітності тощо.

Під впливом сукупності чинників трансформуються вимоги до бухгалтерського обліку як основного джерела формування інформації про діяльність підприємства, що зумовлює зростання обсягу його описової складової (нарративу), зокрема у контексті формування звітності зі сталого розвитку.

Наукове обґрунтування збору, накопичення та обробки описової (нарративної) інформації потребує застосування альтернативних методів дослідження. Зокрема, М. Дженес (*M. Jones*) та М. Сміт (*M. Smith*) досліджують методи оцінки зрозумілості облікових нарративів, використовуючи тести: тест на ідентифікацію значення (MIT), метод перевірки речень (SVT), варіанти традиційних тестів Клоуза, такі як C-тест [6].

В. Бітті (*V. Beattie*) [7] називає описову складову бухгалтерського обліку «нарративним поворотом у бухгалтерських дослідженнях» та пропонує використовувати поєднання кількісних і якісних підходів, зокрема контент-аналіз, корпусну лінгвістику, методи обробки природної мови та дискурс-аналіз для дослідження облікових нарративів.

Серед український дослідників нарративної інформації можна виокремити С. Легенчука та

О. Федорову [8], які обґрунтовують появу нових методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку, що спричинено процесом формування звітності зі сталого розвитку. Такі методи як контент-аналіз, обробка природної мови, лінгвістичні техніки стануть невід'ємною частиною методології бухгалтерського обліку.

Для дослідження об'єктів бухгалтерського обліку С. Остапчук та В. Новодворська [9] пропонують використовувати метод ідеалізації – «спрощення реального об'єкту шляхом усунення несуттєвих деталей для виокремлення його ключових властивостей і побудови відповідної моделі» [9, с. 160].

Таким чином, у фаховій науковій літературі переважають теоретичні підходи до класифікації методів дослідження, водночас питання їх фактичного використання у науково-дослідній роботі залишаються маловивченими. Передусім, це стосується відсутності системного узагальнення практики застосування методів наукових досліджень у сфері обліку та оподаткування, зокрема на основі емпіричних даних. Крім того, недостатньо дослідженим є те, які саме методи домінують в останніх дослідженнях з бухгалтерського обліку, якою є їх комбінація, а також наскільки вони відповідають складності об'єктів дослідження та сьогочасним викликам розвитку облікової науки. Зазначене обумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на поєднання теоретичних напрацювань із емпіричними результатами.

Метою статті є узагальнення та систематизація особливостей використання методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку на основі емпіричного аналізу авторефератів дисертацій з обліку та оподаткування.

Методологія дослідження. У процесі дослідження застосовано сукупність загальнонаукових та емпіричних методів, що забезпечили досягнення поставленої мети. Зокрема, використано методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу – для дослідження наукових підходів до класифікації методів наукових досліджень у бухгалтерському обліку та формування теоретичного підґрунтя роботи. Методи індукції та дедукції застосовано для формування узагальнених висновків на основі аналізу емпіричних даних.

Ключовим у дослідженні є застосування контент-аналізу, який використано для вивчення авторефератів дисертацій з обліку та оподаткування з метою ідентифікації та систематизації методів наукових досліджень, що використовуються науковцями. Це дозволило виявити частоту застосування окремих методів, їх поєднання та домінуючі підходи.

Для групування та узагальнення отриманих результатів використано методи класифікації і систематизації, що дало змогу структурувати методи дослідження за відповідними ознаками. Порівняльний аналіз застосовано для зіставлення теоретично обґрунтованих підходів до використання методів із фактичною практикою їх застосування.

Водночас використання методів абстрагування та узагальнення забезпечило формування наукових висновків щодо стану та тенденцій розвитку методологічного інструментарію досліджень у сфері бухгалтерського обліку.

Інформаційною базою цього дослідження є автореферати дисертацій з 21.12.2020 по 21.02.2025, які розміщені на базі Національного репозитарію академічних текстів (<https://nrat.ukrintei.ua/>) за

спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). За результатами пошуку отримано 36 авторефератів дисертацій: 20 на здобуття наукового ступеня доктора наук та 15 – кандидата наук.

Виклад основного матеріалу. Наукові розвідки у сфері бухгалтерського обліку ґрунтуються на загальнонаукових, емпіричних і спеціальних методах досліджень (рис. 1).

Рис. 1. Методи наукових досліджень у бухгалтерському обліку

Джерело: побудовано автором.

Представлена класифікація методів наукових досліджень (рис. 1) відображає їх теоретичний спектр, однак не дає уявлення про пріоритетність та інтенсивність їх використання в науковій діяльності.

З метою визначення фактичних тенденцій використання методів у наукових розвідках,

оцінювання пріоритетності та інтенсивності їх застосування нами було здійснено контент-аналіз авторефератів дисертацій за спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) за 2020-2025 роки, результати якого наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Методи наукових досліджень за спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), які задекларовані в авторефератах з 2020 до 2025 р

Назва методу	Кількість спостережень
Синтез	24
Моделювання	22
Узагальнення	21
Аналіз	20
Дедукція	19
Індукція	18
Порівняння	18
Історичний	17
Абстрагування	16
Спостереження	13
Системний підхід	13
Графічний	12
Групування	12
Статистичний	11
Абстрактний	8
Аналогія	7
Систематизація	6

Джерело: побудовано автором за результатами контент-аналізу авторефератів.

Емпіричним шляхом встановлено, що найбільш поширеними методами, які дослідники обирають для здійснення наукових розвідок у бухгалтерському обліку, є: синтез, моделювання, узагальнення, аналіз, дедукція, індукція, історичний метод, порівняння, абстрагування, спостереження, системний підхід, графічний метод.

Лише в одному авторефераті було задекларовано використання спеціального (облікового) методу – методу оцінки.

Дані таблиці 1 свідчить, що в авторефератах за спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) науковці декларують використання загальнонаукових та емпіричних методів наукових досліджень, залишаючи поза увагою спеціальний (обліковий) інструментарій.

Така тенденція призводить до спрощеного сприйняття методичної бази дослідження з бухгалтерського обліку і зниження його наукової цінності. Ігнорування спеціальних методів ускладнює коректність отриманих наукових результатів дослідження та їх відповідність предмету дослідження.

При аналізі авторефератів залежно типу дисертації було встановлено, що наукові розвідки на здобуття наукового ступеня кандидата наук вирізняються переважанням методів загальнонаукового спрямування. У докторських дисертаціях простежується зміщення акцентів у бік більш складних методів дослідження. Особливості використання методичного інструментарію залежно типу дисертації розкриті у таблиці 2.

Таблиця 2. Використання методів наукових досліджень залежно типу дисертації

Дисертація на здобуття наукового ступеня			
Назва методу	Кандидата наук	Назва методу	Доктора наук
Синтез	12	Моделювання	13
Узагальнення	12	Синтез	12
Спостереження	10	Історичний	12
Аналіз	10	Індукція	11
Моделювання	9	Порівняння	11
Дедукція	8	Дедукція	10
Індукція	7	Аналіз	10
Порівняння	7	Узагальнення	9
Абстрагування	7	Абстрагування	9
Групування	7	Системний підхід	7
Системний підхід	6	Графічний	7
Історичний	5	Статистичний	7
Графічний	5	Групування	5
Абстрактний	5	Систематизація	4
Статистичний	4	Аналогія	4
Аналогія	3	Абстрактний	3
Систематизація	2	Спостереження	3

Джерело: побудовано автором.

Аналіз використання методів у дисертаціях на здобуття наукових ступенів у сфері бухгалтерського обліку свідчить про відмінності у спрямованості досліджень залежно від рівня наукової кваліфікації.

Для дисертацій на здобуття ступеня кандидата наук найчастіше застосовуються синтез та узагальнення (по 12 випадків), а також спостереження й аналіз (по 10), що свідчить про орієнтацію на систематизацію знань, опис і первинне осмислення досліджуваних явищ. Водночас меншою мірою використовуються статистичні методи (4 випадки) та систематизація (2 випадки), що вказує на обмежене застосування складних кількісних інструментів.

Для дисертацій на здобуття ступеня доктора наук чільне місце посідає моделювання (13 випадків), а

також активно використовуються історичний метод і синтез (по 12 випадків), індукція та порівняння (по 11 випадків). Це свідчить про більш глибокий рівень наукового аналізу, спрямований на виявлення закономірностей розвитку явищ та побудову теоретичних моделей.

Крім того, у докторських дослідженнях спостерігається вища частота використання статистичних (7 проти 4) та графічних методів (7 проти 5), що вказує на ширше застосування кількісного інструментарію та візуалізації результатів. Водночас такі методи, як спостереження, значно рідше застосовуються (3 випадки проти 10), що підтверджує перехід від емпіричного до аналітичного рівня досліджень.

Аналіз авторефератів показав, що наукові розвідки у бухгалтерському обліку вирізняються використанням методів, які притаманні іншим наукам (табл. 3). Особливо зауважимо, що міждисциплінарні

методи широко використовуються у наукових дослідженнях на здобуття наукового рівня доктора наук ніж кандидата.

Таблиця 3. Міждисциплінарні методи наукових досліджень, що використовуються у бухгалтерському обліку

Автор, назва наукового дослідження	Методи дослідження	Мета використання
В.М. Іванков <i>Методологія, організація та обліково-аналітичне забезпечення судово-економічної експертизи</i>	соціологічний метод	отримати емпіричні дані шляхом анкетування
	праксеологічний підхід, прогностичний метод	для визначення факторів розрахунку збитків, удосконалення методики їх оцінювання та адаптації підходів судової бухгалтерії до дослідження шахрайства
І.М. Сисоєва <i>Організаційно-методологічне та інформаційне забезпечення соціального аудиту</i>	кореляційний аналіз	для визначення залежності та впливу рівня соціальних виплат на дохід підприємства
Л.Ф. Соколенко <i>Розвиток обліку і аудиту діяльності керуючих компаній у сфері ЖКГ в умовах цифровізації</i>	економіко-математичне моделювання, кореляційний аналіз	для формування економіко-математичного забезпечення виконання аналітичних процедур аудитора
	SWOT аналіз	виявити ризики та слабкі сторони у діяльності ЖКГ
Л.П. Коритник <i>Облікове забезпечення управління бюджетними коштами закладів вищої освіти в умовах створення сервісної держави</i>	екстраполяція	для поширення опрацьованих напрямів удосконалення управлінського обліку ЗВО на систему бухгалтерського обліку державного сектору
К.П. Мельник <i>Аудиторське забезпечення сталого розвитку сільських територій: теорія, методологія, практика</i>	математичне моделювання	для оптимізації процедур аудиту сільських суб'єктів та оцінки його ефективності в умовах обмежених ресурсів

Джерело: побудовано автором на основі [10-14].

Дані таблиці 3 свідчать, що в дослідженнях з бухгалтерського обліку науковці досить часто використовують методи, які притаманні іншим наукам, що підтверджує міждисциплінарний характер сучасних наукових розвідок з бухгалтерського обліку. Зокрема, застосовуються статистичні, економіко-математичні, соціологічні та аналітичні методи, які дозволяють розширити інструментарій дослідження і підвищити обґрунтованість отриманих результатів.

Встановлено, що такі методи, як кореляційний аналіз, SWOT-аналіз, екстраполяція та праксеологічний підхід, використовуються для вирішення прикладних завдань – оцінки залежностей, прогнозування, аналізу ефективності та прийняття управлінських рішень. Це свідчить про поступову інтеграцію кількісних і прикладних підходів у бухгалтерські дослідження.

Висновки. Результати дослідження свідчать, що теоретико-методичну основу наукових розвідок з бухгалтерського обліку формують загальнонаукові, емпіричні та спеціальні (облікові) методи.

За результатами контент-аналізу авторефератів за спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз

та аудит (за видами економічної діяльності) за 2020-2025 роки встановлено, що науковці віддають перевагу загальнонауковим та емпіричним методам наукових досліджень.

Найбільш поширеними методами наукових розвідок у бухгалтерському обліку є: синтез, моделювання, узагальнення, аналіз, дедукція, індукція, історичний метод, порівняння, абстрагування, спостереження, системний підхід, графічний метод. Водночас має місце обмежене застосування спеціальних (облікових) методів. Зокрема серед 36 проаналізованих авторефератів лише в одному здобувачем було зазначено метод оцінки.

Нехтування спеціальними (обліковими) методами може гальмувати розвиток бухгалтерського обліку як наукової галузі, оскільки зростає ризик поверхневого аналізу облікових процесів, знижується обґрунтованість висновків і рекомендацій, а також обмежуються можливості удосконалення облікової практики через неналежний зв'язок між теорією та практикою.

Наукові дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата наук характеризуються переважанням методів загальнотеоретичного характеру. На противагу цьому докторські дослідження вирізняються більшою глибиною методичного інструментарію, комплексністю підходів та вираженим міждисциплінарним характером. Зокрема застосовуються статистичні, економіко-математичні, соціологічні та аналітичні методи.

Подальший розвитку наукових досліджень за спеціальністю 08.00.09 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) має бути спрямований на посилення використання спеціальних

(облікових) методів, що забезпечують поглиблений аналіз облікових процесів та підвищують прикладну цінність наукових результатів.

Дослідникам необхідно більш відповідально ставитися до наповнення елемента вступу дисертації (автореферату) – методи дослідження, віддаючи належну увагу опису застосування спеціальних (облікових) методів, які становлять основу методології бухгалтерського обліку.

Декларація про конфлікт інтересів

Автор заявляє про відсутність потенційного конфлікту інтересів щодо дослідження, авторства та/або публікації цієї статті.

4 Список використаних джерел

1. Лисенко А. М., Акімов С. С., Чадай Ю. В. Методологія, методика, метод: сутність понять та особливості їх прояву у сфері податкового планування, аналізу та аудиту. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2023. № 3(70). С. 129–136. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-18>
2. Кіш Є. Б. Генезис наукової інтерпретації «методологія бухгалтерського обліку». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 43. С. 60–65. <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-43-10>
3. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія. Львів: ЛКА, 2015. 239 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/9ebd66f9-a790-4e69-a643-6e79da98125e/content>
4. Лаговська О. А. Метод бухгалтерського обліку: зміст та структура елементів. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка*. 2011. Вип. 32. С. 264–269. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/806f5525-bac3-4dc2-a978-0184879d36fd/content>
5. Павлова Г. Є., Кравченко М. В., Атамас О. П. Методи та логіка наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку. *Агроекономіка*. 2025. № 4. С. 4–8. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.4.4>
6. Jones M, Smith M. Traditional and alternative methods of measuring the understandability of accounting narratives. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. 2014. Vol. 27. No. 1 pp. 183–208. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2013-1314>
7. Beattie V. Accounting narratives and the narrative turn in accounting research: Issues, theory, methodology, methods and a research framework. *The British Accounting Review*. 2014. Vol. 46. Issue 2, pp. 111–134. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2014.05.001>
8. Легенчук С., Федорова О. Нові методи для бухгалтерських досліджень нарративної компоненти сталої звітності: виклики та можливості. *Облік і фінанси*. 2025. № 3(109). С. 31–40. [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3\(109\)-31-40](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3(109)-31-40)
9. Остапчук С., Новодворська В. Використання методу ідеалізації в дослідженнях розвитку облікової науки. *Вісник економіки*. 2026. № 1. С. 157–167. <https://doi.org/10.35774/visnyk2026.01.157>
10. Іванков В. М. Методологія, організація та обліково-аналітичне забезпечення судово-економічної експертизи: автореф. дис. ... д.е.н. / спеціальність 08.00.09. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2024. 42 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0524U000265/>
11. Сисоєва І. М. Організаційно-методологічне та інформаційне забезпечення соціального аудиту: дис. ... д.е.н. / спеціальність 08.00.09. Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2021. 473 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101989/>
12. Соколенко Л. Ф. Розвиток обліку і аудиту діяльності керуючих компаній у сфері ЖКГ в умовах цифровізації: автореф. дис. ... д.е.н. / спеціальність 08.00.09. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. 37 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101593/>
13. Коритник Л. П. Облікове забезпечення управління бюджетними коштами закладів вищої освіти в умовах створення сервісної держави: автореф. дис. ... д.е.н. / спеціальність 08.00.09. Київ: Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління», 2021. 40 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101969/>

14. Мельник К. П. Аудиторське забезпечення сталого розвитку сільських територій: теорія, методологія, практика: автореф. дис. ... д.е.н. / спеціальність 08.00.09. Київ: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2021. 36 с. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101076/>

4 References

1. Lysenko, A. M., Akimov, S. S., & Chadai, Y. V. (2023). Methodology, technique, and method: The essence of concepts and features of their manifestation in the field of tax planning, analysis, and audit. *Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Economic Sciences*, 3(70), 129–136. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-18> [in Ukrainian]
2. Kish, Ye. B. (2022). Genesis of the scientific interpretation of “accounting methodology”. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 43, 60–65. <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-43-10> [in Ukrainian]
3. Koriahin, M. V., & Kutsyk, P. O. (2015). *Conceptual development of accounting methodology*. Lviv: LKA. Retrieved from: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/9ebd66f9-a790-4e69-a643-6e79da98125e/content> [in Ukrainian]
4. Lahovska, O. A. (2011). The method of accounting: Content and structure of elements. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University: Series Economics*, 32, 264–269. Retrieved from: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/806f5525-bac3-4dc2-a978-0184879d36fd/content> [in Ukrainian]
5. Pavlova, H. Ye., Kravchenko, M. V., & Atamas, O. P. (2025). Methods and logic of scientific research in the field of accounting. *Agrosvit*, 4, 4–8. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.4.4> [in Ukrainian]
6. Jones, M., & Smith, M. (2014). Traditional and alternative methods of measuring the understandability of accounting narratives. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(1), 183–208. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2013-1314>
7. Beattie, V. (2014). Accounting narratives and the narrative turn in accounting research: Issues, theory, methodology, methods and a research framework. *The British Accounting Review*, 46(2), 111–134. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2014.05.001>
8. Lehenchuk, S., & Fedorova, O. (2025). New methods for accounting research of the narrative component of sustainability reporting: Challenges and opportunities. *Oblik i finansi*, 3(109), 31–40. [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3\(109\)-31-40](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3(109)-31-40) [in Ukrainian]
9. Ostapchuk, S. M., & Novodvorska, V. V. (2026). Using the Idealization Method in Research on the Development of Accounting Science. *Herald of Economics*, 1, 157–167. <https://doi.org/10.35774/visnyk2026.01.157> [in Ukrainian]
10. Ivankov, V. M. (2024). Methodology, organization, and accounting and analytical support of forensic economic examination (Doctoral Dissertation Abstract). Zhytomyr: Zhytomyr Polytechnic State University. Retrieved from: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0524U000265/> [in Ukrainian]
11. Sysoieva, I. M. (2021). Organizational, methodological, and information support of social audit (Doctoral Dissertation). Ternopil: West Ukrainian National University. Retrieved from: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101989/> [in Ukrainian]
12. Sokolenko, L. F. (2021). Development of accounting and auditing of management companies in the housing and utilities sector under digitalization (Doctoral Dissertation Abstract). Zhytomyr: Zhytomyr Polytechnic State University. Retrieved from: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101593/> [in Ukrainian]
13. Korytnyk, L. P. (2021). Accounting support for the management of budget funds of higher education institutions under the development of a service state (Doctoral Dissertation Abstract). Kyiv: Academy of Financial Management. Retrieved from: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101969/> [in Ukrainian]
14. Melnyk, K. P. (2021). Audit support for sustainable development of rural areas: Theory, methodology, and practice (Doctoral Dissertation Abstract). Kyiv: National Scientific Center “Institute of Agrarian Economics”. Retrieved from: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0521U101076/> [in Ukrainian]